

SLOVENSKA PISATELJSKA POT - POT (DO) SLOVENSKEGA LITERARNEGA MUZEJA

SPP je celosten razvojni projekt na področju kulture, izobraževanja in kulturnega turizma - z njo smo na poti po slovenskem literarnem izročilu in na poti po čezmejnem MUZEJU SLOVENSKE LITERATURE. Tako teritorialnem kot virtualnem.

Naše temeljno izhodišče za predstavljanje razvoja projekta za vse partnerje v obdobju 2015 - 2020 naj bi torej bilo:

SPP JE POT DO SLOVENSKEGA LITERARNEGA MUZEJA IN POT DO ZGODB O PISATELJSKEM IZROČILU

Zakaj? Slovenija se ponaša z izredno razvito in sodobno opremljeno mrežo muzejev in zbirk ter parkov (gledališki, filmski, etnografski, naravoslovni itd.), a v preteklih letih ni zmoгла urediti pogojev za celostno in pregledno ureditev zvrstnih zbirk in vednosti s področja enega temeljnih področij izražanja slovenske samobitnosti, duhovne izjemnosti in narodotvorne izvirnosti - LITERARNEGA SPOMINA - od TRUBARJA do MAISTRA in KOCBEKA ter npr. od PREŠERNA do ZAJCA in PAVČKA.

Vrstijo se vlaganja v muzejsko infrastrukturo in v sodobno večpredstavnostno prikazovanje področij umetnosti od likovne do baletne. A pisateljske umetniške zapuščini nismo namenili skoraj nič. Svojevrsten in skoraj škandalozen paradoks, ki nas opominja.

Projekt SSP, ki ga opisujeta razvojni ORGANIGRAM PROJEKTA iz let 2013 in PROJEKTNI NAČRT 2014 (priložena) zatorej ni le rastoč, povezovalni projekt DSP, ki ima spominski, izobraževalni, kulturno-turistični in pohodni pomen, ampak na nek način **uresničuje tudi**, v neke vrste točkovni in teritorialno razgrnjeni obliki **vlogo slovenskega literarnega oz. pisateljskega muzeja**. Posebno še, ker povezuje nosilce ohranjanja te dediščine in lokalne izvajalce s spominskimi dogodki, ki se pripravljajo v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev.

Trasa lokacij SPP (za zdaj 104) s pisateljskimi domovi in spominskimi obeležji, s spominskimi sobami v knjižnicah in mestnih muzejih, lahko zato predstavlja neke vrste temelj celovitega **TEMATSKEGA MUZEJA O SLOVENSKI LITERARNI PRETEKLOSTI**. A temu teritorialno razgrnjenemu muzeju se mora zagotovo v prihodnje pridružiti tudi sodobno oskrbovan in oblikovan podporni virtualni del.

S posameznimi regijskimi ti. INFO CENTRI (informacijska središča s sodobno AV tehnologijo) ali MUZEJSKIMI SOBAMI, h kakršnim bi morali težiti v razvoju projekta, bi lahko SPP v prihodnje izpolnila tudi velike naloge tematskega prikazovanja literarne dediščine oz. zapuščine za mladino, za tujce idr. (npr. večjezikovne tematske razstave

SLOVENSKI PISATELJI IN MEJE, BESEDA ZA MIR ali SLOVENSKI PISATELJI MED SVETOVNIMA VOJNAMA, potem npr. SLOVENSKI OTROŠKI PISATELJI - POKRAJINE IN KRAJI DOMIŠLIJE ipd.) Te naloge nas še čakajo.

Tega, žal, državna kulturna infrastruktura do sedaj ni omogočala niti razvijala. Tako ga za zdaj tudi še ni podprla z ustreznimi razpisi in zagonskimi sredstvi, kakor je bilo to storjeno na drugih področjih. Nekaj nalog iz te dejavnosti so sicer sprejele javne knjižnice in pokrajinski muzeji. Ostalo pa je bilo prepuščeno občinam idr. izvajalcem. A povezovalne interpretacije zgodovine slovenskega pisateljske misli ni videti nikjer. Tudi povezave digitalnih arhivov na večjezikovnem portalu, ki bi omogočali dosegljivost gradiv še ne zmoremo (portal SPP).

Tudi sodobno literarno vodništvo in pravo pripovedovanje zgodb o pisateljih, zgodb o njihovih literarnih zgodbah in junakih ter o njihovi narodenosti v prostor, v zanje značilno okolje, nas še čakata. In zanju potrebujemo ustrezno razvojno podporo.

S podporo občin in županstev (Skupnost občin Slovenije, Združenje občin) je projekt do zdaj že povezal številne pisateljske lokacije (okoli 32), ki pa jih je potrebno za prepoznavnost celovitosti projekta ustrezno opremiti tudi znakovno (table SPP itd.).

Skratka, dovolj razlogov je, da preusmerimo svojo pozornost od zgolj založniške pisateljske kulture in od trženja literarnih sodobnikov tudi k razodevanju izročilnih pisateljskih zgodb, likov in usod. Čas je, da omogočimo, da se s tem duhovnim projektom DSP lahko povežejo partnerji in izvajalci s podporo države.

Dovolj je razlogov je torej, da s primernimi medresorskimi sredstvi in z razpisi ter s podporo pri iskanju evropskih sredstev omogočimo regionalni in celostni razvoj projekta.

Pripravil:

mag. Igor Likar

Predsednik komisije za zaščito kulturne in naravne dediščine DSP
in vodja projekta SPP

Ljubljana, 5. januar 2015